

Begroting 2018

Voorwoord

De begroting van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden voor het jaar 2018 bestaat uit een programmabegroting voor de veiligheidsregio (brandweer en GHOR), de GGD, de ambulancedienst en de sector facilitaire zaken. Met het splitsen van de begroting in vier programma's wordt invulling gegeven aan de in de Wet publieke gezondheid opgenomen eisen ten aanzien van de transparantie van de financiering van de GGD.

In begroting voor 2018 zijn prioriteiten opgenomen die voor een groot deel door herschikking van middelen binnen het bestaande budgettair kader gefinancierd kunnen worden:

- In 2017 heeft een herschikking van de middelen in het budgettair kader de brandweer plaatsgehad en dat levert ruimte op voor de twee prioriteiten vanaf 2018, te weten: ondersteuning van de vakbekwaamheid van de brandweer en de informatievoorziening aan vrijwilligers van de brandweer.
- Bij de GGD is door het efficiënter vormgeven van de ondersteunende functies ruimte ontstaan voor de intensivering van infectieziektebestrijding. Dit is verwerkt in de actualisatie van de begroting 2017. De GGD moet ook investeren in de door de Minister van VWS vastgestelde vier pijlers van de publieke gezondheid.
- De ambulancedienst profiteert van de uitzetting van het budget door de maatregelen van de Minister van VWS.

Inhoudsopgave

1. Aanbieding	4
2. Ontwikkelingen vertaald naar prioriteiten	5
2.1 Analyse van de omgeving	5
2.2 Vertaling van ontwikkelingen naar de begroting 2018	6
3. Begroting 2018	12
3.1 Exploitatieoverzicht, geconsolideerde begroting.....	12
3.2 Exploitatieoverzicht, begroting per sector	13
3.3 Inwonerbijdragen 2018	18
3.4 Inwonerbijdrage naar cluster	18
3.5 Gemeentelijke bijdragen aan brandweertaken	19
3.6 Gecomprimeerde balansstaten.....	20
3.7 Reserves en voorzieningen.....	20
3.8 Risicoparagraaf	21
3.9 Onderhoud kapitaalgoederen	23
3.10 Verbonden partijen	23
4. Meerjarenbegroting	24
4.1. Financiële ontwikkelingen 2017– 2020	24
5. Bijlagen	25
Bijlage 5.1. Artikel 31/32/33/35 Gemeenschappelijke regeling VGGM.....	25
Bijlage 5.2. Afkortingenlijst	27

1. Aanbieding

De begroting 2018 is een weergave van inhoud en financiën voor Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden in 2018. In deze begroting wordt weergegeven op welke wijze de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden inspeelt op landelijke ontwikkelingen en welke regionale accenten in de uitvoering van het beleid zijn gelegd.

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid wordt bij het vaststellen van de begroting 2018 tevens de eerste actualisatie van de begroting 2017 aan het bestuur voorgelegd. De bijstelling is van administratief technische aard en vraagt als gevolg daarvan niet om besluitvorming zoals bedoeld in artikel 36 lid 8 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

De begroting 2018 is beleidsmatig gebaseerd op de navolgende stukken:

- Geactualiseerde begroting 2017
- Concept jaarverslag 2016
- Kaderbrief 2018

Het verloop van het bestuurlijke besluitvormingsproces

Wanneer	Wat	Datum
Week 11	Verzending aan Financiële Commissie	13 maart 2017
Week 12	Financiële Commissie	20 maart 2017
Week 12	Verzending aan DB	22 maart 2017
Week 13	Dagelijks Bestuur	29 maart 2017
Week 13	Verzending aan gemeenten	31 maart 2017
Week 14 t/m 20	Reactietijd B&W gemeenten	
Week 21	Financiële Commissie (bespreken reacties gemeenten)	24 mei 2017
Week 22	Verzending nota van bemerkingen/wijzigingen	30 mei 2017
Week 24	Dagelijks Bestuur	15 juni 2017
Week 26	Algemeen Bestuur	28 juni 2017
Week 26	Aanbieding aan Gedeputeerde Staten	30 juni 2017

2. Ontwikkelingen vertaald naar prioriteiten

2.1 Analyse van de omgeving

Veiligheidsregio (brandweer + GHOR + bevolkingszorg)

Omgevingswet

De totstandkoming van de omgevingswet wordt wel vergeleken met de grootste wetgevingsoperatie sinds de invoering van de Grondwet in 1848. De Omgevingswet vervangt tientallen wetten en honderden ministeriële regelingen en AMvB's over ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water, die relevant zijn voor de leefomgeving. Veel gemeenten, provincies en waterschappen experimenteren al met de nieuwe mogelijkheden die de wet biedt. Volgens planning wordt in 2019 de huidige wet- en regelgeving vervangen door de Omgevingswet.

De invoering van de wet zal implicaties hebben voor de adviserende en controlerende rol van de brandweer en de GGD op het gebied van bouwen, milieu en ruimtelijke ordening.

AMvB Brandveilig Gebruik Overige Plaatsen

De verwachting is dat de AMvB Brandveilig Gebruik Overige Plaatsen per 1 juli 2017 in werking treedt. Bij vaststelling van deze AMvB zullen de preventieve werkzaamheden met betrekking tot inrichtingen toenemen. De toename heeft voornamelijk te maken met de noodzaak om toezicht te moeten houden op o.a. campings en anders besloten terreinen (>50 mensen).

Landelijke meldkamerorganisatie

Er komt één zelfstandige meldkamerorganisatie op 10 locaties. Voor het realiseren van de nieuwe landelijke meldkamerorganisatie is op onderdelen aanpassing van de wetgeving noodzakelijk. De verwachting is dat de aanpassingen vanaf 2020 in gaan.

Arbeidshygiëne brandweer

In de afgelopen decennia is er veel aandacht besteed aan persoonlijke beschermingsmiddelen voor brandweermensen. De aandacht ging hier vooral naar adembescherming ter voorkoming van inhalatie van gevaarlijke stoffen en beschermende kleding ter voorkoming van brandwonden. Uit recent onderzoek is gebleken dat meer aandacht besteed moet worden aan problematiek rond de opname van kankerverwekkende stoffen via de huid en de gevolgen van hittestress. Dit thema is landelijk opgepakt en ook in Gelderland-Midden staat dit onderwerp hoog op de agenda. Het plan van aanpak 'schoon werken bij brand' is in 2016 geïmplementeerd.

Evaluatie regionalisering afgerond

In 2016 is de evaluatie van de regionalisering van de brandweer afgerond. De bevindingen zijn vertaald naar een plan van aanpak dat vanaf 2017 wordt uitgevoerd.

GGD

Wettelijke ontwikkelingen

Sinds 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdwet, Wmo en participatiewet. In de jeugdwet is de nieuwe organisatie van de jeugdhulp vastgelegd. Per 1 januari 2015 is tevens de wijziging van het Besluit Publieke Gezondheid in werking getreden, waarmee het nieuwe Basis Aanbod JGZ is geformaliseerd.

Branche ontwikkelingen

De nota Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV) van het RIVM dient als basis voor de speerpunten in het nationaal en lokaal gezondheidsbeleid en daarmee voor de prioriteiten in 2016 en verder. De nadruk in het

landelijke gezondheidsbeleid 2016-2019 en de VTV ligt op de verbinding tussen gezondheidsbeleid en de doelstellingen in het sociaal domein: participatie, zelfregie en zelfredzaamheid.

Regionale ontwikkelingen

In 2015 is door gemeenten gezamenlijk een regionale visie op het gezondheidsbeleid ontwikkeld. Deze visie wordt elke vier jaar geactualiseerd. Het beleid is nadrukkelijk in samenhang gebracht met de ontwikkelingen in het sociaal domein. Daarnaast is het in lijn met de nieuwe kijk op gezondheid (positieve gezondheid): niet de ziekte of de beperking staat centraal maar het vermogen en de eigen (veer)kracht van mensen om hiermee om te gaan en te kunnen participeren.

Prioriteiten op het vlak van publieke gezondheid

- Publieke gezondheid, sociale veiligheid en het sociaal domein zijn in toenemende mate met elkaar verbonden. Als gevolg van het wijkgericht werken moet informatie op wijkniveau beschikbaar komen. VGGM ondersteunt gemeenten bij het versterken van hun informatiepositie en ontwikkelt hiertoe een aantal nieuwe producten en activiteiten;
- Ontwikkelingen rond personen met verward gedrag, vluchtelingen en extramuralisering van de GGZ vereisen dat er vanuit publieke verantwoordelijkheid zicht is op de omvang en aard van de hiermee samenhangende problematiek. En dat vanuit publieke verantwoordelijkheid sturing wordt gegeven op de toeleiding naar zorg. VGGM zal in toenemende mate door gemeenten hierop bevestigd worden;
- De decentralisatie van de jeugdhulpverlening naar gemeenten leidt tot een fundamentele transformatie in de aanpak van jeugd- en gezinsproblematiek. De JGZ richt haar organisatie zodanig in, dat deze goed aansluit op het lokale jeugdstelsel om daarmee een optimale bijdrage te leveren aan hulpverlening binnen de jeugdketen. En om daarmee zo lokaal mogelijk (in verbinding met het sociaal domein) te adviseren en ondersteunen t.a.v. de zorg voor jeugd en kwetsbaren;
- Op het gebied van infectieziekten doen zich belangrijke (inter)nationale ontwikkelingen voor: toename aantal (ernstige) infectieziekten, zoönosen en antibioticaresistente. Het outbreakmanagement t.a.v. infectieziekten is goed op orde. De komende jaren zal echter meer geïnvesteerd moeten worden in de proactieve taken als preventie, surveillance, monitoring en regionale netwerkvorming. Ook en het onderzoek naar nieuwe ziektes en innovaties komt onvoldoende van de grond. Hiermee maken we de beweging van nazorg naar voorzorg.

Ambulancezorg

Wettelijke – en brancheontwikkelingen

De tijdelijke Wet Ambulancezorg is per 1 januari 2013 in werking getreden. VGGM heeft het recht gekregen de ambulancezorg in de regio te verrichten. Op basis van de tijdelijke Wet ambulancezorg mag VGGM de ambulancezorg verzorgen tot 1 januari 2018. In februari 2016 is de werking van de tijdelijke Wet verlengd met twee jaar tot 2020.

2.2 Vertaling van ontwikkelingen naar de begroting 2018

Budgettair kader voor de veiligheidsregio; bevolkingszorg, brandweer en GHOR

Bevolkingszorg

Het Algemeen Bestuur heeft de opdracht gegeven aan bevolkingszorg om in 2017 de aanbevelingen uit de externe visitatie van onze veiligheidsregio te vertalen in o.a. een visie op Bevolkingszorg. Binnen de bestaande krappe formatie bevolkingszorg (1,6 fte) wordt nu middels scherpe prioriteitsstelling voortvarend gewerkt om uitvoering te geven aan het vormen van deze visie. In het najaar 2017 zal deze visie, inclusief een voorstel hoe te komen tot een uitwerking van deze visie, voorgelegd worden aan het Algemeen Bestuur. Zoals reeds aangekondigd in de kaderbrief 2018, doen wij ook nu voor de begroting 2018 vast een voorwaarschuwing voor een claim op de begroting vanuit bevolkingszorg. De verwachting is dat het uitwerken van een dergelijke visie niet binnen de bestaande krappe capaciteit bevolkingszorg gerealiseerd kan worden en te voorzien is dat er

een vraag om tijdelijke uitbreiding van de capaciteit vanaf 2018 zal voorliggen aan het Algemeen Bestuur in het najaar van 2017.

Budgettair kader voor de brandweer

De deelnemende gemeenten dragen bij aan de kosten van de regionale brandweer op basis van hun oorspronkelijke gemeentelijke budget voor het brandweerkorps.

Heroverweging budgettair kader drie jaar na de regionalisering

Bij het vaststellen van de begroting voor 2017 is afgesproken in 2017 –drie jaar na de regionalisering van de brandweer- het budgettair kader van de brandweer te heroverwegen.

Aan het einde van 2016 is de evaluatie van de regionalisering afgerond. De uitkomsten van deze evaluatie zijn betrokken bij de heroverweging van het budgettair kader van de brandweer.

In de kaderbrief voor de begroting 2017 zijn twee aandachtspunten vastgesteld:

- **Ondersteuning vakbekwaamheid**
In de evaluatie zijn veel opmerkingen gemaakt over vakbekwaamheid. Enerzijds hebben die te maken met doorontwikkelingen die nog in volle gang waren, anderzijds is er gewoon te veel op mankracht bespaard. Daardoor kan de ondersteuning die de posten nodig hebben voor een goede kwaliteit onvoldoende geleverd worden. Ook de ontwikkelingen van moderne leersystemen zoals de elektronische leeromgeving brandweer vergt extra capaciteit. Totaal is structureel 2fte extra nodig: € 150.000.
- **Informatievoorziening**
Uit de evaluatie is gebleken dat de informatievoorziening naar de beroeps- en de vrijwilligers in de 41 posten verbetering betreft. Er is te veel ruis en onduidelijkheid. Vroeger was er een commandant per gemeente die alle benodigde informatie en een volledig mandaat had. Dat is in de nieuwe organisatie complexer. We willen sterk inzetten om hier verbetering in te brengen. Dat gaan we doen door de informatie en informatiesystemen persoonlijke, eenvoudiger en beter op maat te maken. Ook is het noodzakelijk de posten te voorzien van een betere lijnverbinding.

personele uitbereiding 1 fte	75.000
lijnaanpassing	50.000
systemaanpassingen	<u>25.000</u>
Totaal structureel	€150.000

Arbeidshygiëne

Brandweer Gelderland-Midden volgt de landelijke lijn met betrekking tot schoon werken om de besmetting met rook en roetdeeltjes zoveel mogelijk te beperken. Een implementatieplan is -vooruitlopend op de resultaten van Nederlands onderzoek- opgesteld om een aantal quick wins te realiseren. Uitgangspunt hierbij is dat de manschappencabines en de remises schoon zijn en blijven.

De activiteiten in het implementatieplan kunnen binnen beschikbare middelen worden gefinancierd.

Afbouw aansluitingen openbaar brandmeldsysteem

Al een aantal jaren daalt het aantal aansluitingen op het brandmeldsysteem en nemen de opbrengsten af. VGGM anticipeert op lagere inkomsten door voorzieningen te treffen en via het verder terugdringen van nodeloze meldingen lagere kosten te maken waarmee een deel van het budgettaire probleem getackeld kan worden.

In 2016 is Brandweer Nederland in afwachting van de uitkomsten van het aanvullend juridisch onderzoek naar de legitimiteit van het huidige vergoedingenstelsel. Het gevolg kan zijn dat de inkomsten volledig wegvallen. Mocht dat zo zijn dan moet de VGGM-begroting met € 350.000 naar beneden worden bijgesteld. Dit is een knelpunt tot en met 2020 want dan gaan de budgetten voor de meldkamer over naar de landelijke meldkamerorganisatie. In de jaarrekening 2016 is uit de ruimte in het investeringsprogramma van de brandweer geld gereserveerd voor het afdekken van dit knelpunt.

FLO

In november 2016 is tussen de werkgever (brandweerkamer VNG) en de vakbonden een akkoord op hoofdlijnen over de aanpassing van de flo-regeling afgesloten. Uit dat akkoord vloeit een substantiële kostenverhoging voort.

De flo-regeling is van toepassing op brandweerkorpsen met beroepspersoneel in bezwarende functies. Dat zijn vooral de grotere gemeenten. In onze regio kennen Arnhem, Ede, Renkum en Nijkerk een flo-regeling. Het budget voor flo-kosten is niet geregionaliseerd maar is de verantwoordelijkheid gebleven van de vier afzonderlijke gemeenten.

Budgettair kader voor de GGD

De inwonerbijdrage voor GGD-taken is relatief laag omdat in onze regio is gekozen voor een zo groot mogelijke beleidsvrijheid op lokaal niveau. Het collectieve pakket is relatief beperkt. Naast de inwonerbijdrage worden wettelijke taken en bovenwettelijke taken via het invullen van maatwerk per gemeente uitgevoerd.

Een stevige basis voor de GGD: de vier pijlers

Voor een goede borging van de publieke gezondheid is het belangrijk dat duidelijker is wat het Rijk en de gemeenten minimaal van de GGD mogen verwachten. Vier taken zijn voor het fundament van de publieke gezondheid van zo essentieel belang dat zij door elke GGD moeten worden uitgevoerd. Ze vragen een gespecialiseerde deskundigheid met een hoge mate van continuïteit en duidelijke aanspreekpunten. Deze taken vormen de vier pijlers van iedere GGD.

Rijk en gemeenten moeten, vanuit ieders verantwoordelijkheid, de kwaliteit van deze pijlers gezamenlijk verankeren.

Pijler 1: Monitoren, signaleren en adviseren

Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

Pijler 3: Publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises

Pijler 4: Toezicht houden

In de begroting voor 2018 vanaf 2018 is structureel 2 fte extra beleidscapaciteit voorzien om de doorontwikkeling op de pijlers goed in te kleuren: structureel € 180.000.

Infectiepreventie

Infectieziektebestrijding vraagt mede vanwege (inter)nationale ontwikkelingen toenemende aandacht. Het outbreak- en risicomangement is op orde. Er moet wel meer capaciteit worden ingezet voor proactieve taken als preventie, regionale netwerkvorming en het houden van crisisoefeningen.

De formatie-uitbreiding is groot 1 fte arts (€ 91.000 excl. kosten werkplek) en 1 fte verpleegkundige (€ 57.000 excl. kosten werkplek). In totaal zijn de meerkosten € 158.000. In de actualisatie van de begroting 2017 is een voorstel opgenomen voor dekking van de kosten uit de efficiencywinst gerealiseerd in het afbouwen van het bedrijfsbureau binnen de GGD.

Als er een concreet stimuleringsprogramma infectieziektebestrijding gaat lopen (bijvoorbeeld gericht op antibioticaresistentie) dan kan dat betekenen dat wij een beroep op gemeenten moeten doen voor de dekking van de specifieke uitvoeringskosten.

Doorontwikkeling Jeugdgezondheidszorg (JGZ) : transitie en fusie

De doorontwikkeling van de JGZ is zowel inhoudelijk als bedrijfsmatig een grote opgave. De inhoudelijke opgave vloeit voort uit de transitie-opdracht in het Sociaal Domein. Dat vraagt om het herdefiniëren van professionele werkwijzen. De bedrijfsmatige opdracht bestaat uit de integratie van drie uitvoeringsorganisaties. In het kader van personeelsmanagement draait dat o.a. om: het generiek doorvoeren van taakherschikking, de vorming van integrale teams en het implementeren van een nieuwe planmethodiek in de teams. Op het gebied van ICT moet ook veel gebeuren. Denk aan het harmoniseren van de vastlegging in het Digitaal Dossier, de migratie van computersystemen en doorontwikkeling van de digitale dienstverlening aan ouders en kinderen. In de jaarrekening 2016 is een reservering opgenomen voor de aanvullende kosten in 2017 en 2018.

Nieuwe bekostigingssystematiek JGZ en RVP via gemeentefonds

Na de overdracht van de JGZ voor 0-4 jarigen van de thuiszorgorganisaties STMG en Icare naar VGGM is het gewenst een bekostigingssysteem voor de JGZ voor 0-18 jarigen te ontwerpen. Een nieuwe bekostigingssystematiek voor de JGZ voor 0-18 jarigen wordt ingevoerd op het moment waarop de financiering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) via het gemeentefonds gaat lopen. Dat is per 1 januari 2018.

Het RVP is op dit moment tijdelijk opgenomen in de Wet langdurige zorg (Wlz). In 2018 wordt dit budget overgeheveld van de rijksbegroting (begroting ministerie van VWS) naar het gemeentefonds. De gemeenten maken dan afspraken met de uitvoerende organisaties over de financiering en uitvoering.

In de circulaire voor het gemeentefonds in mei 2017 zijn naar verwachting de bedragen voor de individuele gemeenten in onze regio opgenomen.

Verhoogde asielinstroom en taken van de GGD

Op 28 april 2016 zijn door het Rijk en de VNG middels het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom nadere afspraken gemaakt over zorg, onderwijs, werk en integratie voor de grote aantallen statushouders die in de gemeenten komen wonen.

Aan alle gemeenten zijn extra financiële middelen verstrekt voor de lokale uitvoering van de publieke gezondheidszorg ten behoeve van een succesvolle integratie van statushouders. De totale landelijke bijdrage is € 353 miljoen. Het betreft integrale financiële ondersteuning voor zorg, onderwijs, werk en integratie, met als uitgangspunt "geld volgt vluchteling".

Per statushouder wordt, conform het landelijke rekenmodel, voor de publieke gezondheid uitgegaan van de navolgende bedragen:

- Jeugdgezondheidszorg: € 775 per statushouder-kind, waarvan € 255 voor professionele tolken.
- Overige WPG-taken: € 276 per statushouder, waarvan € 53 voor professionele tolken.

In Gelderland-Midden zijn in 2016 extra inspanningen door de GGD verricht en dat zal in 2017 ook gebeuren. De kosten worden op nacalculatiebasis bij gemeenten in rekening gebracht.

Personen met verward gedrag

Het thema verwarde personen is in de eerste helft van 2016 mede ten gevolge van het verschijnen van de tussenrapportage van het aanjaagteam Verwarde Personen, zeer actueel geworden.

VGGM heeft in 2017 via ZonMw subsidie gekregen voor het uitvoeren van een project gericht op effectieve telefonische triage in de meldkamers van politie en ambulancedienst.

De zorgverzekeraars maken afspraken over de vergoeding van niet verzekerde patiënten door de ambulancedienst.

Stichting Publieke Gezondheid Gelderland-Midden en Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden

De stichting Publieke Gezondheid Gelderland-Midden (uitvoering JGZ 0-4 jarigen) is in bestuurlijke, beleidsinhoudelijke en financiële zin nauw verbonden aan VGGM. VGGM en de stichting zijn een fiscale eenheid en dat betekent dat de kosten en de opbrengsten vanaf 2016 in de begroting van VGGM zijn opgenomen.

De stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden is bij het opmaken van de begroting 2017 in oprichting. De stichting wordt onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van VGGM gebracht maar krijgt een onafhankelijke financiële positie en als gevolg daarvan eigen jaarstukken.

Budgettair kader voor de ambulancedienst

Toename van de vraag naar spoedeisende zorg

Uit het rapport van het RIVM, dat op verzoek van de minister is opgesteld, blijkt dat tussen 2012 en 2015 de vraag naar spoedeisende ambulancezorg met ongeveer 19 procent is toegenomen, een stijging van gemiddeld 5,9% per jaar. Volgens het RIVM wordt dit deels verklaard door een groei van de bevolking en vergrijzing. Een andere oorzaak is het feit dat mensen eerder en gemakkelijker een beroep doen op de ambulancezorg. Minister Schippers heeft 15,7 miljoen euro extra beschikbaar gesteld voor de spreiding en beschikbaarheid van

ambulances. Het geld voor de ambulancezorg is onderdeel van een bredere aanpak om de drukte in de spoedeisende zorg het hoofd te bieden.

Forse stijging van het aantal ritten in Gelderland-Midden

Sinds enkele jaren groeit het volume ambulancezorg fors in de regio Gelderland-Midden. Deze groei laat zich zien in de absolute toename van het aantal inzetten en de relatief grote stijging van het aandeel spoedinzetten. Direct gevolg van deze stijging is een hogere bezettingsgraad van het aantal parate ambulances waardoor druk ontstaat op het aantal en de spreiding van de vrij inzetbare ambulances ten behoeve van spoedinzetten. Dit gegeven heeft zich in de afgelopen jaren vertaald in een lichte achteruitgang van de performance, zichtbaar in het percentage op tijd verreden A1-ritten.

Aan het einde van 2016 is overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars over het beschikbaar stellen van aanvullende budget voor Gelderland-Midden in aansluiting op het budgettair kader van Spreiding & Beschikbaarheid. Dit biedt financiële ruimte voor het uitvoeren van het verbeterplan gericht op het verhogen van de paraatheid op kritische momenten in de week en de scenario's bij afnemende vrij beschikbare capaciteit. Het draait daarbij om het optimaliseren van de posities van de posten in de regio (aan de hand van een huisvestingsplan), het maken van afspraken met de buurregio's over bovenregionale inzet en het gericht (afhankelijk van tijd, locatie en omstandigheden) reguleren van de uitruk van de ambulance.

Indexering

VGGM hanteert de door het Algemeen Bestuur vastgestelde systematiek voor loon- en prijscompensatie bestaande uit een voorcalculatie voor 2018 en nacalculatie over 2016.

- In de voorcalculatie voor de begroting 2018 gaan wij uit van de raming van het CPB in de Macro Economische Verkenning 2017. In de MEV (september 2016) wordt voor de collectieve sector rekening gehouden met een loonkostenstijging in 2017 van 1,4% en een prijsstijging in 2017 voor het materieel deel van 0,8%. Cijfers voor 2018 zijn niet beschikbaar omdat in het MEV geen doorkijk wordt gegeven naar de middellange termijn. Dat vertaalt zich naar een verhoging van de inwonerbijdrage 2018 voor GGD-GHOR taken en het in te brengen budget 2018 voor de brandweer. Bij het doorrekenen van deze percentages wordt de inwonerbijdrage voor GGD-taken verhoogd met € 0,14 voor lonen en € 0,02 voor prijzen. Per saldo dus een verhoging van € 0,16. De doorrekening op de brandweerbijdragen leidt tot een verhoging met € 369.999 (loonkosten) en € 90.612 (prijzen).
- In de nacalculatie wordt de werkelijke loonkostenontwikkeling in 2016 (het zogenaamde inhaaleffect) vastgesteld op basis van het Centraal Economisch Plan 2017 (CPB maart 2017). In de begroting 2016 is rekening gehouden met een loonkostenontwikkeling van 2% en 1,5% voor de prijsontwikkeling. In de CEP 2017 zijn deze percentages gecorrigeerd tot respectievelijk 3,1% en 1,1%. Per saldo resulteert een bijstelling met 0,6% als gevolg van deze aanpassingen. De inwonerbijdrage neemt hierdoor met € 0,08 (€ 53.975) toe en de brandweerbijdrage met € 227.902.

Recapitulatie inwonerbijdrage 2017 - 2018

Inwonerbijdrage 2017 GGD + GHOR	12,84
Autonome ontwikkelingen:	
Loon-/prijscompensatie 2018	0,16
Loon-/prijscompensatie inhaaleffect 2016 (o.b.v. CEP 2017), per saldo +0,6%	0,08
Schrappen omslagrente GGD-aandeel	-0,03
4 pijlers van de publieke gezondheid	0,27
Bijdrage 2018	13,32

Bevolkingszorg	
Verevening op nacalculatiebasis (afhankelijk van de feitelijke inzet door de gemeente)	
Piket	0,08
Medewerker opleiden, trainen en oefenen	0,05

Recapitulatie bijdrage brandweertaken 2017- 2018

In onderstaand overzicht is het voorstel voor de beleidsintensivering bij de brandweer (€ 150.000 informatievoorziening + € 150.000 organisatie vakbekwaamheid) opgenomen.

	Bijdrage 2017	Looncomp. 1,40%	Prijscomp. 0,80%	Heroverw. 2017	Evaluatie reg. 2018	Renteverl 2018	I/p 2016 inhaal	Bijdrage Brw. 2018
Arnhem	€ 10.907.943	€ 106.898	€ 26.179	€ 86.674	€ 86.674	€ 137.743	€ 66.761	€ 10.970.038
Barneveld	€ 3.386.622	€ 33.189	€ 8.128	€ 26.910	€ 26.910	€ 42.765	€ 19.935	€ 3.405.108
Doesburg	€ 665.642	€ 6.523	€ 1.598	€ 5.289	€ 5.289	€ 8.406	€ 4.115	€ 669.472
Duiven	€ 777.730	€ 7.622	€ 1.867	€ 6.180	€ 6.180	€ 9.821	€ 4.798	€ 782.195
Ede	€ 6.098.017	€ 59.761	€ 14.635	€ 48.455	€ 48.455	€ 77.004	€ 36.372	€ 6.131.780
Lingew aard	€ 1.852.222	€ 18.152	€ 4.445	€ 14.718	€ 14.718	€ 23.389	€ 11.163	€ 1.862.593
Nijkerk	€ 2.627.237	€ 25.747	€ 6.305	€ 20.876	€ 20.876	€ 33.176	€ 15.634	€ 2.641.748
Overbetuw e	€ 2.067.205	€ 20.259	€ 4.961	€ 16.426	€ 16.426	€ 26.104	€ 12.350	€ 2.078.670
Renkum	€ 1.755.164	€ 17.201	€ 4.212	€ 13.946	€ 13.946	€ 22.164	€ 10.751	€ 1.765.164
Rheden	€ 2.552.920	€ 25.019	€ 6.127	€ 20.285	€ 20.285	€ 32.238	€ 15.488	€ 2.567.316
Rozendaal	€ 74.631	€ 731	€ 179	€ 593	€ 593	€ 942	€ 446	€ 75.044
Rijnw aarden	€ 674.657	€ 6.612	€ 1.619	€ 5.361	€ 5.361	€ 8.519	€ 3.972	€ 678.340
Scherpenzeel	€ 453.151	€ 4.441	€ 1.088	€ 3.601	€ 3.601	€ 5.722	€ 2.665	€ 455.623
Wageningen	€ 1.514.901	€ 14.846	€ 3.636	€ 12.037	€ 12.037	€ 19.130	€ 9.305	€ 1.523.559
Westervoort	€ 781.148	€ 7.655	€ 1.875	€ 6.207	€ 6.207	€ 9.864	€ 4.665	€ 785.479
Zevenaar	€ 1.565.768	€ 15.345	€ 3.758	€ 12.442	€ 12.442	€ 19.772	€ 9.482	€ 1.574.581
	€ 37.754.959	€ 369.999	€ 90.612	€ 300.000	€ 300.000	€ 476.759	€ 227.902	€ 37.966.712

3. Begroting 2018

3.1 Exploitatieoverzicht, geconsolideerde begroting

	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2017 geact.	Begroting 2018
Baten					
Opbrengsten gemeenten regionaal	8.480.932	8.480.932	8.615.128	8.662.633	8.986.483
Opbrengsten gemeenten individueel	49.378.924	49.401.475	49.806.060	50.070.737	50.282.379
Opbrengsten van het rijk	6.997.600	6.295.318	6.997.600	6.929.602	6.929.602
Directe opbrengsten incl NZA	22.639.394	24.068.842	22.639.394	22.800.614	23.005.220
Overige opbrengsten	1.015.074	1.271.936	1.015.074	704.651	1.216.940
Totaal baten	88.511.924	89.518.503	89.073.256	89.168.237	90.420.624
Lasten					
Salarislasten	58.051.466	56.621.303	58.662.376	59.905.455	61.125.711
Overige personeelskosten	2.660.095	3.481.779	2.660.095	2.763.561	2.760.508
Totaal personeelslasten	60.711.562	60.103.082	61.322.472	62.669.016	63.886.219
Huisvestingslasten	4.981.695	5.144.099	4.981.695	5.228.847	5.228.847
Totaal organisatielasten	4.981.695	5.144.099	4.981.695	5.228.847	5.228.847
Directe lasten m.b.t. output	8.957.887	7.235.675	8.807.887	7.467.340	7.467.340
Overige indirecte lasten	6.269.240	6.510.104	6.269.240	6.269.193	6.269.193
Afschrijvingen	5.940.081	5.327.447	5.940.081	6.567.931	6.616.986
Totaal materiële lasten	21.167.208	19.073.227	21.017.208	20.304.464	20.353.520
Totaal lasten	86.860.464	84.320.408	87.321.374	88.202.328	89.468.586
Saldo van baten en lasten	1.651.459	5.198.095	1.751.881	965.909	952.038
Saldo incidentele baten en lasten	788.144	482.831	888.566	44.699	652.556
Saldo financiële baten en lasten	863.315	282.400	863.315	921.207	299.482
Resultaat VGGM	0	3.548.535 V	0	0	0
Resultaat JGZ 0-4 Oost	0	578.861 V	0	0	0
Resultaat JGZ 0-4 West	0	305.468 V	0	0	0

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid wordt bij het vaststellen van de begroting 2018 tevens de eerste actualisatie van de begroting 2017 aan het bestuur voorgelegd. Eventueel vindt naar aanleiding van de halfjaarrapportage over 2017 een tweede actualisatie plaats.

3.2 Exploitatieoverzicht, begroting per sector

Begroting 2018					
Programmabegroting Facilitaire zaken en overige Overhead					
	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2017 geact.	Begroting 2018
Baten					
Opbrengsten gemeenten regionaal	0	0	0	0	0
Opbrengsten gemeenten individueel	0	0	0	0	0
Opbrengsten van het rijk	45.076	210.729	45.076	45.076	45.076
Directe opbrengsten incl NZA	0	111.602	0	0	0
Overige opbrengsten	63.907	48.149	63.907	88.907	88.907
Totaal baten	108.983	370.480	108.983	133.983	133.983
Lasten					
Salarislasten	4.817.363	4.161.935	4.817.363	5.483.320	6.539.467
Overige personeelskosten	557.042	842.179	557.042	559.744	578.133
Totaal personeelslasten	5.374.405	5.004.114	5.374.405	6.043.063	7.117.601
Huisvestingslasten	-330.112	-44.202	-330.112	-298.271	-258.141
Informatie- en automatiseringslasten	-3.019.885	-2.825.677	-3.019.885	-2.680.278	-2.659.218
Overige organisatielasten	-95.775	-95.775	-95.775	0	0
Totaal organisatielasten	-3.445.772	-2.965.654	-3.445.772	-2.978.549	-2.917.359
Directe lasten m.b.t. output	718.250	595.655	718.250	272.903	272.903
Overige indirecte lasten	2.661.446	2.591.868	2.661.446	2.613.599	2.613.599
Afschrijvingen	1.369.372	1.330.206	1.369.372	1.429.253	1.526.349
Totaal materiële lasten	4.749.068	4.517.729	4.749.068	4.315.755	4.412.851
Totaal lasten	6.677.700	6.556.189	6.677.700	7.380.269	8.613.094
Saldo van baten en lasten	-6.568.717	-6.185.709	-6.568.717	-7.246.286	-8.479.111
Saldo incidentele baten en lasten	235.070	214.535	235.070	323.357	214.637
Saldo inter- en intersectorale financiering	-6.995.595	-7.255.174	-6.995.595	-7.757.303	-8.814.829
Saldo financiële baten en lasten	191.808	-247.333	191.808	187.660	121.081
Resultaat voor bestemming	0	1.102.264 V	0	0	0

Begroting 2018					
Programmabegroting Veiligheidsregio: Brandweer en GHOR					
	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2017 geact.	Begroting 2018
Baten					
Opbrengsten gemeenten regionaal	600.914	600.914	600.914	594.448	602.121
Opbrengsten gemeenten individueel	37.327.823	37.184.253	37.754.959	37.754.959	37.966.601
Opbrengsten van het rijk	6.700.274	5.799.921	6.700.274	6.602.276	6.602.276
Directe opbrengsten incl NZA	1.670.865	1.716.151	1.670.865	1.466.135	1.471.991
Overige opbrengsten	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400
Totaal baten	46.302.276	45.303.638	46.729.412	46.420.218	46.645.389
Lasten					
Salarislasten	24.225.733	23.655.463	24.722.576	25.330.658	25.036.141
Overige personeelskosten	1.011.092	1.020.912	1.011.092	859.897	847.058
Totaal personeelslasten	25.236.825	24.676.375	25.733.668	26.190.555	25.883.198
Huisvestingslasten	3.209.320	2.900.124	3.209.320	3.202.470	3.175.700
Informatie- en automatiseringslasten	1.458.043	1.520.966	1.458.043	1.350.808	1.340.008
Overige organisatielasten	122.851	122.851	122.851	121.870	121.870
Totaal organisatielasten	4.790.213	4.543.942	4.790.213	4.675.148	4.637.578
Directe lasten m.b.t. output	5.555.421	4.309.559	5.405.421	5.039.276	5.039.276
Overige indirecte lasten	2.002.225	2.356.110	2.002.225	1.971.216	1.971.216
Afschrijvingen	3.270.591	3.006.654	3.270.591	3.837.784	3.835.571
Totaal materiële lasten	10.828.237	9.672.322	10.678.237	10.848.277	10.846.064
Totaal lasten	40.855.276	38.892.639	41.202.119	41.713.980	41.366.840
Saldo van baten en lasten	5.447.000	6.410.999	5.527.293	4.706.238	5.278.549
Saldo incidentele baten en lasten	245.027	-194.014	325.320	-774.488	-315.403
Saldo inter- en intersectorale financiering	4.672.607	4.672.607	4.672.607	4.891.796	5.447.634
Saldo financiële baten en lasten	529.363	483.932	529.363	588.928	146.315
Resultaat voor bestemming	0	1.448.474 V	0	0	0

Begroting 2018						
Programmabegroting GGD						
		Actueel				
	Begroting 2016	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2017 geact.	Begroting 2018
Baten						
Opbrengsten gemeenten regionaal	7.746.460	7.746.460	7.746.460	7.880.656	7.934.627	8.250.804
Opbrengsten gemeenten individueel	12.051.101	12.132.413	12.217.222	12.051.101	12.315.778	12.315.778
Opbrengsten van het rijk	80.000	80.000	112.418	80.000	110.000	110.000
Directe opbrengsten incl NZA	3.931.529	3.506.741	5.091.090	3.931.529	4.130.711	4.154.640
Overige opbrengsten	0	0	31.396	0	0	0
Totaal baten	23.809.090	23.465.614	25.198.586	23.943.286	24.491.116	24.831.222
Lasten						
Salarislasten	16.258.766	14.972.333	16.099.025	16.372.833	16.413.834	16.281.091
Overige personeelskosten	614.509	818.805	1.102.107	614.509	867.005	860.569
Totaal personeelslasten	16.873.275	15.791.138	17.201.131	16.987.342	17.280.839	17.141.660
Huisvestingslasten	1.758.074	1.773.799	1.844.706	1.758.074	1.909.445	1.896.670
Informatie- en automatiseringslasten	1.302.924	1.302.924	1.020.469	1.302.924	1.092.001	1.084.441
Overige organisatielasten	-66.336	-162.111	-66.336	-66.336	-156.657	-156.657
Totaal organisatielasten	2.994.661	2.914.611	2.798.839	2.994.661	2.844.789	2.824.454
Directe lasten m.b.t. output	760.831	739.316	834.155	1.336.466	799.411	799.411
Overige indirecte lasten	977.718	1.024.178	974.712	977.718	1.056.528	1.056.528
Afschrijvingen	154.539	154.539	76.613	154.539	154.116	157.483
Totaal materiële lasten	1.893.088	1.918.033	1.885.480	2.468.723	2.010.055	2.013.422
Totaal lasten	21.761.024	20.623.782	21.885.451	22.450.726	22.135.682	21.979.537
Saldo van baten en lasten	2.048.066	2.841.832	3.313.135	1.492.560	2.355.434	2.851.685
Saldo incidentele baten en lasten	196.320	233.609	138.157	216.449	571.971	700.670
Saldo inter- en intersectorale financiering	1.840.312	1.698.599	1.524.253	1.264.677	1.775.531	2.149.335
Saldo financiële baten en lasten	11.437	11.437	6.562	11.437	7.933	1.682
Resultaat voor bestemming	0	898.190	759.833 V	0	0	0
Resultaat JGZ 0-4 Oost	0	0	578.861 V	0	0	0
Resultaat JGZ 0-4 West	0	0	305.468 V	0	0	0

Begroting 2018					
Programmabegroting Ambulancezorg Gelderland Midden					
	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2017 geact.	Begroting 2018
Baten					
Opbrengsten gemeenten regionaal	133.558	133.558	133.558	133.558	133.558
Opbrengsten gemeenten individueel	0	0	0	0	0
Opbrengsten van het rijk	172.250	172.250	172.250	172.250	172.250
Directe opbrengsten incl NZA	17.037.000	17.150.000	17.037.000	17.203.768	17.378.589
Overige opbrengsten	948.767	1.189.991	948.767	613.344	1.125.633
Totaal baten	18.291.575	18.645.799	18.291.575	18.122.920	18.810.030
Lasten					
Salarislasten	12.749.604	12.704.879	12.749.604	12.677.643	13.269.012
Overige personeelskosten	477.453	516.582	477.453	476.916	474.748
Totaal personeelslasten	13.227.057	13.221.461	13.227.057	13.154.560	13.743.760
Huisvestingslasten	344.413	443.471	344.413	415.203	414.617
Informatie- en automatiseringslasten	258.919	284.241	258.919	237.469	234.769
Overige organisatielasten	39.260	39.260	39.260	34.787	34.787
Totaal organisatielasten	642.592	766.972	642.592	687.459	684.173
Directe lasten m.b.t. output	1.347.750	1.496.307	1.347.750	1.355.750	1.355.750
Overige indirecte lasten	627.850	587.414	627.850	627.850	627.850
Afschrijvingen	1.145.580	913.974	1.145.580	1.146.778	1.097.583
Totaal materiële lasten	3.121.180	2.997.695	3.121.180	3.130.378	3.081.183
Totaal lasten	16.990.829	16.986.129	16.990.829	16.972.397	17.509.116
Saldo van baten en lasten	1.300.746	1.659.670	1.300.746	1.150.523	1.300.914
Saldo incidentele baten en lasten	111.727	324.153	111.727	-76.141	52.652
Saldo inter- en intersectorale financiering	1.058.314	1.058.314	1.058.314	1.089.983	1.217.860
Saldo financiële baten en lasten	130.705	39.240	130.705	136.682	30.402
Resultaat voor bestemming	0	237.964 V	0	0	0

Toelichting mutaties op geconsolideerd niveau

In de actualisatie van de begroting 2017 zijn de navolgende posten opgenomen:

Opbrengsten gemeenten regionaal

In de aangepaste begroting voor 2017 is de aanpassing van het aantal inwoners verwerkt.

Opbrengsten gemeenten individueel

Nadere afstemming met individuele gemeenten leidt tot hogere opbrengsten.

Opbrengsten rijk

De bijdrage van het rijk muteert n.a.v. de indexering in 2016.

Opbrengsten derden

De opbrengsten van derden muteren voornamelijk door de indexering bij de inkomsten voor het ambulancevervoer.

Overige opbrengsten

Door de lager geraamde FLO-kosten bij de ambulancedienst in 2017 dalen ook de inkomsten.

Salarislasten

De salarislasten stijgen in 2017 door dat met name bij de brandweer materiele budgetten worden ingezet voor aanvullende personele capaciteit.

Huisvestingslasten

De directe huisvestingslasten nemen toe voornamelijk door de toevoeging van de kosten voor de consultatiebureaus.

Directe lasten m.b.t. de output

De directe uitvoeringskosten dalen door overheveling naar de personeelskosten en de afname van de telefoonkosten als gevolg van .

Afschrijvingen

Uit de actualisatie van het investeringsprogramma volgt een toename van de afschrijvingslasten. Deze stijging wordt binnen het beschikbare budgettair kader opgevangen.

Incidentele baten en lasten

Onder de incidentele baten en lasten zijn de navolgende posten opgenomen:

	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2017 geact.
Incidentele activatransacties				
extra afschrijvingen / verkoop	0	-169.835	0	0
Nog beschikbaar naar kostensoorten:				
stelpost activa	727.043	0	727.043	241.439
Taakstellingen:				
saldoegaliseraties	295.772	147.981	396.194	539.635
afbouw C/JG	-30.483	0	-30.483	49.340
effecten st PG	111.103	0	111.103	0
Diversen:				
Veilig Thuis		209.211	0	0
Mutaties reserves en voorzieningen:				
huisvesting / FLO	-203.099	-69.678	-203.099	-405.938
nacalculatie ambulancevervoer	61.727	0	61.727	-126.141
personeelsvoorziening	0	205.000	0	0
reservering BMI	-153.058	0	-153.058	-292.775
projecten	-60.000	0	-60.000	0
Structurele mutaties reserves en voorzieningen:				
onttrekking reserve KOD	-10.861	0	-10.861	-10.861
voorziening dubieuze debiteuren	50.000	160.152	50.000	50.000
	788.144	482.831	888.566	44.699

Begroting 2018

De begroting 2018 zijn de mutaties uit de kaderbrief verwerkt. Alleen de autonome ontwikkelingen, in het bijzonder de stijging van loonkosten en prijzen, zijn verwerkt.

3.3 Inwonerbijdragen 2018

Inwoneraantallen per 1 januari 2016, op basis van gegevens CBS. In de actualisatie 2018 worden de inwoneraantallen per 1-1-2017 worden opgenomen. Deze zijn naar verwachting medio september 2017 bekend.

Deelnemende gemeenten	2017			2018		
	Inwoners	Per inwoner	Bijdrage	Inwoners	Per inwoner	Bijdrage
Arnhem	153.818	€ 12,84	€ 1.974.953	153.818	€ 13,32	€ 2.048.786
Barneveld	55.441	€ 12,84	€ 711.837	55.441	€ 13,32	€ 738.449
Doesburg	11.336	€ 12,84	€ 145.549	11.336	€ 13,32	€ 150.990
Duiven	25.433	€ 12,84	€ 326.548	25.433	€ 13,32	€ 338.756
Ede	112.427	€ 12,84	€ 1.443.511	112.427	€ 13,32	€ 1.497.476
Lingew aard	45.950	€ 12,84	€ 589.977	45.950	€ 13,32	€ 612.033
Nijkerk	41.199	€ 12,84	€ 528.976	41.199	€ 13,32	€ 548.752
Overbetuwe	47.002	€ 12,84	€ 603.484	47.002	€ 13,32	€ 626.045
Renkum	31.254	€ 12,84	€ 401.287	31.254	€ 13,32	€ 416.289
Rheden	43.824	€ 12,84	€ 562.680	43.824	€ 13,32	€ 583.716
Rozendaal	1.498	€ 12,84	€ 19.234	1.498	€ 13,32	€ 19.953
Rijns w aarden	10.866	€ 12,84	€ 139.514	10.866	€ 13,32	€ 144.730
Scherpenzeel	9.529	€ 12,84	€ 122.348	9.529	€ 13,32	€ 126.922
Wageningen	37.837	€ 12,84	€ 485.810	37.837	€ 13,32	€ 503.972
Westervoort	15.001	€ 12,84	€ 192.606	15.001	€ 13,32	€ 199.806
Zevenaar	32.269	€ 12,84	€ 414.319	32.269	€ 13,32	€ 429.808
	674.684		€ 8.662.633	674.684		€ 8.986.483

3.4 Inwonerbijdrage naar cluster

Cluster	2017	2017	2018
	bestuursbegroting	geactualiseerde begroting	bestuursbegroting
directie & administratie	€ 0,42	€ -	€ -
Subtotaal	€ 0,42	€ -	€ -
GHOR	€ 0,90	€ 0,88	€ 0,89
JGZ	€ 7,40	€ 7,43	€ 7,49
Gezondheidsbewaking	€ 0,84	€ 0,86	€ 1,22
Medisch Milieukunde	€ 0,58	€ 0,61	€ 0,62
Infectieziekte bestrijding	€ 2,43	€ 2,73	€ 2,76
OGGZ	€ 0,08	€ 0,13	€ 0,14
Meldkamer	€ 0,20	€ 0,20	€ 0,20
Subtotaal VGZ	€ 12,42	€ 12,84	€ 13,32
Totaal	€ 12,84	€ 12,84	€ 13,32

De inwonerbijdrage voor de organisatiekosten van de GGD wordt vanaf 2017 ingezet t.b.v. infectieziektebestrijding.

De nieuwe bekostigingssystematiek JGZ wordt medio 2017 voor besluitvorming voorgelegd. Als gekozen wordt voor een inwonerbijdrage voor de JGZ 0-18 wijzigt bovenstaande inwonerbijdrage.

3.5 Gemeentelijke bijdragen aan brandweertaken

In het algemeen bestuur is de financieringsstructuur van de brandweer vastgesteld. De basis vormen de oorspronkelijk ingebrachte budgetten, waarbij de totale kosten worden verdeeld over de deelnemende gemeenten naar rato van de inbreng.

De in te brengen budgetten zijn in detail afgestemd met de gemeenten. Alleen door gemeenten geaccordeerde mutaties worden doorgevoerd. Dat zijn bijvoorbeeld hogere afschrijvingslasten voortvloeiend uit het investeringsprogramma.

Specificatie van in paragraaf 3.2 opgenomen begrotingspost gemeenten individueel:

	Bijdrage 2017	Looncom p. 1,40%	Prijscom p. 0,80%	Heroverw. 2017	Evaluatie reg. 2018	Renteverl 2018	I/p 2016 inhaal	Bijdrage Brw. 2018
Arnhem	€ 10.907.943	€ 106.898	€ 26.179	€ 86.674-	€ 86.674	€ 137.743-	€ 66.761	€ 10.970.038
Barneveld	€ 3.386.622	€ 33.189	€ 8.128	€ 26.910-	€ 26.910	€ 42.765-	€ 19.935	€ 3.405.108
Doesburg	€ 665.642	€ 6.523	€ 1.598	€ 5.289-	€ 5.289	€ 8.406-	€ 4.115	€ 669.472
Duiven	€ 777.730	€ 7.622	€ 1.867	€ 6.180-	€ 6.180	€ 9.821-	€ 4.798	€ 782.195
Ede	€ 6.098.017	€ 59.761	€ 14.635	€ 48.455-	€ 48.455	€ 77.004-	€ 36.372	€ 6.131.780
Lingew aard	€ 1.852.222	€ 18.152	€ 4.445	€ 14.718-	€ 14.718	€ 23.389-	€ 11.163	€ 1.862.593
Nijkerk	€ 2.627.237	€ 25.747	€ 6.305	€ 20.876-	€ 20.876	€ 33.176-	€ 15.634	€ 2.641.748
Overbetuw e	€ 2.067.205	€ 20.259	€ 4.961	€ 16.426-	€ 16.426	€ 26.104-	€ 12.350	€ 2.078.670
Renkum	€ 1.755.164	€ 17.201	€ 4.212	€ 13.946-	€ 13.946	€ 22.164-	€ 10.751	€ 1.765.164
Rheden	€ 2.552.920	€ 25.019	€ 6.127	€ 20.285-	€ 20.285	€ 32.238-	€ 15.488	€ 2.567.316
Rozendaal	€ 74.631	€ 731	€ 179	€ 593-	€ 593	€ 942-	€ 446	€ 75.044
Rijnw aarden	€ 674.657	€ 6.612	€ 1.619	€ 5.361-	€ 5.361	€ 8.519-	€ 3.972	€ 678.340
Scherpenzeel	€ 453.151	€ 4.441	€ 1.088	€ 3.601-	€ 3.601	€ 5.722-	€ 2.665	€ 455.623
Wageningen	€ 1.514.901	€ 14.846	€ 3.636	€ 12.037-	€ 12.037	€ 19.130-	€ 9.305	€ 1.523.559
Westervoort	€ 781.148	€ 7.655	€ 1.875	€ 6.207-	€ 6.207	€ 9.864-	€ 4.665	€ 785.479
Zevenaar	€ 1.565.768	€ 15.345	€ 3.758	€ 12.442-	€ 12.442	€ 19.772-	€ 9.482	€ 1.574.581
	€ 37.754.959	€ 369.999	€ 90.612	€ 300.000-	€ 300.000	€ 476.759-	€ 227.902	€ 37.966.712

3.6 Gecomprimeerde balansstaten

ACTIVA	31-12-16	31-12-15	PASSIVA	31-12-16	31-12-15
	€	€		€	€
Vaste activa			Vaste passiva		
<i>Materiële vaste activa</i>	31.875.241	32.295.052	<i>Eigen vermogen</i>	7.843.880	7.319.307
<i>Financiële vaste activa</i>	9.191	6.062	<i>Voorzieningen</i>	1.349.571	1.290.257
Totaal vaste activa	31.884.432	32.301.114	<i>Schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	15.613.146	17.784.212
Vlottende activa			Totaal vaste passiva	24.806.597	26.393.776
<i>Voorraden</i>	32.351	26.661			
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	17.247.157	16.332.161	Vlottende passiva		
<i>Liquide middelen</i>	18.453	25.781	<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>	12.310.625	10.869.852
<i>Overlopende activa</i>	1.731.154	1.949.631	<i>Overlopende passiva</i>	13.796.324	13.371.720
Totaal vlottende activa	19.029.115	18.334.234	Totaal vlottende passiva	26.106.949	24.241.572
TOTAAL	50.913.547	50.635.348	TOTAAL	50.913.547	50.635.348

De balanswaarden zijn gebaseerd op historische prijzen.

3.7 Reserves en voorzieningen

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden beschikt over de navolgende reserves:

	01-01-2016	Mutaties	31-12-2016
<i>Algemene Bedrijfsreserve</i>	1.453.000	0	1.453.000
Reserve aanvaardbare kosten RAV	407.619	237.964	645.583
Reserve aanvaardbare kosten CPA	31.278	0	31.278
Reserve onderhoud kazernes-gebruikersdeel	0	980.340	980.340
Reserve Activa	929.816	0	929.816
Diverse bestemde reserves	589.304	-63.123	526.181
<i>Bestemde reserves</i>	<i>1.958.017</i>	<i>1.155.181</i>	<i>3.113.198</i>
<i>Nog te bestemmen resultaat 2016</i>	<i>0</i>	<i>3.277.682</i>	<i>3.277.682</i>
Totaal reserves en fondsen	3.411.017	4.432.863	7.843.880

Voorzieningen

De organisatie beschikt over de navolgende voorzieningen.

	01-01-2016	Mutaties	31-12-2016
Voorziening personeelsaangelegenheden	678.553	9.968	688.521
Voorziening boventaligheid brandweer	155.654	-155.654	0
Voorziening PLB - RAV	290.000	205.000	495.000
Voorziening onderhoud kazernes	0	0	0
Voorziening onderhoud gebouwen	99.001	0	99.001
Voorziening Kring Oostelijke Directeuren	67.049	0	67.049
Totaal voorzieningen VGGM	1.290.257	59.314	1.349.571

3.8 Risicoparagraaf

Weerstandsvermogen

Aan de hand van de zogenaamde “kans x effect” methode wordt jaarlijks in samenspraak met Deloitte een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke risico's en een kwantificering daarvan. Bij deze benadering wordt er een indicatie gegeven van het voor de organisatie benodigde weerstandsvermogen. Dit weerstandsvermogen wordt gevormd door de totale impact van de gekwantificeerde risico's te relateren aan de weerstandscapaciteit (zijnde het beschikbare eigen vermogen en de eventueel aanwezige stille reserves). Eind 2013 is vastgesteld dat een weerstandsvermogen van € 1.453.000 toereikend is.

Risico's

Bezuinigingen door het rijk

Het kabinet trekt in 2017 extra geld uit voor veiligheid. Een belangrijk gedeelte daarvan gaat naar de politie. In het financieel perspectief van de veiligheidsregio's en daarmee brandweerkorpsen is in 2017 niet veranderd. De minister van WVS laat aan het begin van 2017 een onderzoek uitvoeren naar de uitvoering en de financiering van de kerntaken (de vier pijlers) door de GGD-en in Nederland. Het kan zijn dat de uitkomsten van dat onderzoek van invloed zijn op het budgettair kader van de GGD. De minister van VWS heeft in 2017 extra beschikbaar gesteld voor de spreiding en beschikbaarheid van ambulances.

Voor de periode na 2017 wachten wij de plannen van een nieuw kabinet af.

Bezuinigingen door gemeenten

De meeste van aan de VGGM deelnemende gemeenten zijn in de collegeperiode 2014-2018 genoodzaakt geweest om te buigen. VGGM heeft daaraan een bijdrage geleverd door na de regionalisering van de brandweer besparingen te realiseren.

Bij daling van de specifieke omzet uit maatwerk voor een individuele gemeente is afgesproken dat de spelregels van de gemeenschappelijke regeling voor afbouw in vier jaar gelden. Het risico van hoge frictiekosten neemt daarmee af omdat de directie van VGGM middels herschikking van capaciteit het probleem van boventaligheid van personeel weg kan nemen.

Toekomst ambulancedienst ongewis

In 2017 komt er meer duidelijkheid over de toekomst van de ambulancezorg. Het Zorginstituut zal in overleg met alle betrokken partijen in het voorjaar van 2017 een Kwaliteitskader Spoedzorg vaststellen waarin wordt vastgelegd hoe de spoedzorg in Nederland het beste georganiseerd kan worden. Het kader biedt een basis voor de feitelijke organisatie van de regionale spoedzorgketen door vast te stellen welke afspraken regionaal gemaakt moeten worden. Daardoor komt er meer helderheid over de rol die zorgverzekeraars in de acute zorgketen kunnen vervullen om de samenhang en de samenwerking tussen ketenpartners in de acute

zorgketen te optimaliseren. Vanzelfsprekend is dit nauw gelieerd aan het vraagstuk van de mate van invloed van verzekeraars op de keuze van de partijen die in de regio's ambulancezorg mogen aanbieden. VGGM mag de ambulancezorg verzorgen tot 1 januari 2020. De minister van VWS heeft zich nog niet uitgesproken over de inrichting van het aanbestedingsproces voor een nieuwe concessieperiode. Mocht VGG onverhoopt de vergunning verliezen dan ontstaan achterlatingskosten in het VGGM-concern.

Beroepsveiligheid brandweer

De komende jaren vindt diepgaand onderzoek plaats naar de relatie tussen brandbestrijding en de kans op kanker. De brandweerkorpsen in Nederland nemen vooruitlopend daarop preventieve maatregelen ter voorkoming van de ontwikkeling van kanker ten gevolge van brandbestrijding. De medewerkers van de korpsen zijn daar zelf zeer nadrukkelijk bij betrokken geweest. Te denken valt bijvoorbeeld aan het veel vaker wassen van brandweerkleding.

Risico's in termen van bijvoorbeeld een afnemende animo voor vrijwilligheid of claims in het kader van beroepsziekten zijn niet te kwantificeren.

Groot onderhoud brandweerkazernes

In 2012 is in de regionalisering van de brandweer de bestuurlijke keuze gemaakt de kazernes niet over te dragen aan de veiligheidsregio en in eigendom te laten van de gemeenten. Drie argumenten speelden daarbij een rol:

- Voor gemeenten vertegenwoordigen de kazernes een maatschappelijk en/of economische belang;
- VGGM wil zich te beperken tot het uitvoeren van de kerntaken en daar valt het beheer van onroerend goed niet onder. Liever maakt VGGM gebruik van de vastgoedkennis die bij gemeenten aanwezig is;
- De ontvlechting van de kazernes is niet eenvoudig omdat er op veel plaatsen sprake is van complicerende factoren zoals gedeeld gebruik met andere gemeentelijke diensten en/of nog af te wikkelen investeringen in nieuw- en verbouw.

In de lijn van bovenstaande keuze is het budget voor de kapitaallasten en het groot onderhoud bij de gemeente achtergebleven. In het budget voor de brandweer zijn de gebruikerslasten opgenomen (denk aan schoonmaakkosten, energie, klein onderhoud, etc.).

In 2016 is vastgesteld dat alle gemeenten het meerjarig onderhoudsplan voor de kazernes hebben vertaald naar het gemeentelijk budgettaire kader. VGGM wil in de jaarrekening 2016 een onderhoudsfonds vormen voor het onderhoud dat door de gebruiker moet worden uitgevoerd.

Uitplaatsen meldkamer

Er komt één zelfstandige landelijke meldkamerorganisatie met maximaal 10 locaties: voor Oost Nederland in Apeldoorn. Er bestaat nog onduidelijkheid over de feitelijk invulling van de meldkamer in Oost Nederland. Om die reden zijn de financiële risico's voor VGGM niet volledig in te schatten.

Projecten Medische Milieukunde

VGGM participeert in de Europese projecten en de projecten in de Academische Werkplaats. Voor deze projecten vindt afrekening aan het einde van de looptijd plaats. Dat betekent dat tussentijds geen financieel resultaat in de exploitatie zichtbaar wordt. Tussentijds wordt binnen VGGM vastgesteld of kosten die zijn gemaakt ook subsidiabel zijn. Dat is een toets op de rechtmatigheid. Bij afronding van een project kan het wel zo zijn dat VGGM hogere kosten heeft moeten maken door in het bijzonder meer capaciteit voor een project in te zetten. Dat is een vraagstuk van doelmatigheid.

Veilig Thuis

Op 15 maart 2017 neemt het algemeen bestuur van VGGM een besluit over het oprichten van de stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden. Deze stichting wordt onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van VGGM gebracht. Er al geen sprake zijn van financiële verwevenheid tussen de stichting en de gemeenschappelijke regeling. De financieringsstromen en vermogensbestanddelen blijven in de toekomst strikt gescheiden. Dit beperkt de risico's voor de gemeenschappelijke regeling.

Nacalculatie ambulancezorg

De formele afwikkeling van de nacalculaties van de ambulancezorg over 2016 heeft nog niet plaatsgevonden.

3.9 Onderhoud kapitaalgoederen

Het groot onderhoud aan brandweerkazernes en de overige VGGM panden vindt door de eigenaar plaats. Het onderhoud van het brandweermaterieel vindt voor een groot deel in eigen beheer plaats.

3.10 Verbonden partijen

Conform het BBV dient bij een verbonden partij sprake te zijn van een bestuurlijk én financieel belang. VGGM kent geen verbonden partijen.

4. Meerjarenbegroting

4.1. Financiële ontwikkelingen 2017– 2020

Het maken van een meerjarenraming heeft voor Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden niet zo veel toegevoegde waarde. Dat komt omdat het budgettair kader in de verschillende financieringsstromen op jaarbasis wordt vastgesteld. Het verloop van de kosten in de verschillende domeinen wordt vervolgens op het budgettair kader afgestemd.

De navolgende ontwikkelingen zijn in meerjarig perspectief van belang:

- Voor 2015 heeft de herijking van de landelijke verdeelsystematiek van de rijksbijdrage voor rampenbestrijding & crisisbeheersing en de btw-compensatie plaatsgehad. Dat heeft voor de regio Gelderland-Midden geleid tot een korting vanaf 2017 ter grootte van € 200.000 op de rijksbijdrage. Deze korting is binnen het budgettair kader opgevangen.
- De gemeentelijke bijdrage voor de brandweer is in 2017 – drie jaar na de regionalisering- herijkt. De structurele budgettaire ruimte maakt het mogelijk de knelpunten uit de regionalisering van de brandweer op te vangen.
- De financiële betekenis van het GGD maatwerk voor individuele gemeenten is groot. Het inzicht in de ontwikkeling van het maatwerk in de periode 2017 t/m 2020 is in onvoldoende mate aanwezig omdat er geen meerjarige afspraken met gemeenten worden gemaakt. Voor de meerjarenbegroting is het uitgangspunt consolidatie van het niveau van 2017.
- Het budget voor de ambulancedienst is de resultante van de onderhandelingen met de zorgverzekeraars in de regio. De uitkomsten van die onderhandelingen zijn vertaald naar de geactualiseerde begroting 2017 en de begroting 2018. Vooralsnog gaan we er van dat dat niveau wordt gecontinueerd.

5. Bijlagen

Bijlage 5.1. Artikel 31/32/33/35 Gemeenschappelijke regeling VGGM

Artikel 31 Begroting

1. Met inachtneming van de artikelen 34, 34a, 34b en 35 van de Wet Gemeenschappelijke regelingen en – voor zover van toepassing – het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
 - a. zendt het dagelijks bestuur jaarlijks vóór 1 april de ontwerpbegroting en de ontwerp-meerjarenraming van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden voor het komende kalenderjaar, vergezeld van een behoorlijke toelichting, toe aan de raden van de deelnemende gemeenten;
 - b. geeft het dagelijks bestuur de raden van de deelnemende gemeenten acht weken na toezending gelegenheid om bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting en meerjarenraming naar voren te brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren, waarin deze zienswijzen zijn vervat, en eventueel een nota van wijzigingen, bij de ontwerpbegroting en de meerjarenraming, zoals deze aan het algemeen bestuur worden aangeboden;
 - c. stelt het algemeen bestuur de begroting en de meerjarenraming vast vóór 1 juli van het jaar, voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting moet dienen;
 - d. stuurt het algemeen bestuur de vastgestelde begroting en de meerjarenraming toe aan de raden van de deelnemende gemeenten, die de in deze begroting voor de gemeente als bijdrage in de kosten van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden geraamde bedragen in de gemeentebegroting voor het betreffende jaar opnemen;
 - e. zendt het dagelijks bestuur de vastgestelde begroting en de meerjarenraming binnen twee weken na de vaststelling doch in ieder geval vóór 15 juli aan gedeputeerde staten. In het geval de begroting niet in evenwicht is en het niet aannemelijk is dat in de eerstvolgende jaren een evenwicht wordt bereikt, verzoekt het dagelijks bestuur daarbij om goedkeuring van gedeputeerde staten. Van de goedkeuring doet het dagelijks bestuur mededeling aan het algemeen bestuur en de deelnemende gemeenten.
2. Het bepaalde in dit artikel is van overeenkomstige toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting.

Artikel 32 Bijdragen van de gemeenten

1. In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke deelnemende gemeente verschuldigd is voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft. De berekening van deze bijdragen vindt plaats op basis van het inwonertal op 1 januari van het jaar, voorafgaand aan dat waarvoor de bijdrage verschuldigd is, vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek.
2. De deelnemende gemeenten betalen bij wijze van voorschot jaarlijks voor 16 januari en 16 juli telkens de helft van de verschuldigde bijdrage, genoemd in lid 1. Bij niet tijdige betaling is de wettelijke interest verschuldigd.
3. De deelnemende gemeenten betalen de bijdragen, bedoeld in lid 1, op basis van facturen, die de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden hen daartoe zal toezenden.
4. De deelnemende gemeenten dragen er zorg voor dat de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

Artikel 33 Jaarstukken

1. Het dagelijks bestuur legt aan het algemeen bestuur over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door hem gevoerde beleid, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag. Het dagelijks bestuur voegt daarbij de stukken, bedoeld in artikel 30, derde lid.
2. De jaarstukken, genoemd in lid 1, voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, voor zover van toepassing.
3. In de jaarrekening wordt het door elk van de deelnemende gemeenten over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.
4. De in het eerste lid bedoelde stukken liggen, zodra zij aan het algemeen bestuur zijn overgelegd, voor een ieder ter inzage en zijn algemeen verkrijgbaar. Van de terinzagelegging en de verkrijgbaar stelling wordt openbaar kennisgegeven. Het algemeen bestuur beraadslaagt over de jaarrekening en het jaarverslag niet eerder dan twee weken na de openbare kennisgeving.
5. Het algemeen bestuur stelt de jaarstukken vast voor 1 juli volgende op het jaar waarop deze betrekking hebben. Het dagelijks bestuur zendt de door het algemeen bestuur vastgestelde jaarstukken binnen twee weken aan gedeputeerde staten.
6. Vaststelling van de jaarrekening strekt het dagelijks bestuur tot décharge, behoudens later in rechte gebleken valsheid in geschrifte of andere onregelmatigheden.

Artikel 35 Toetreding en uittreding

1. Toetreding en uittreding van gemeenten is mogelijk na wijziging van de indeling van gemeenten in regio's volgens de bijlage bij artikel 8 van de Wet veiligheidsregio's.
2. Het algemeen bestuur regelt de procedure en alle gevolgen van de toetreding of de uittreding en kan voorwaarden verbinden aan de toetreding of uittreding. Bij uittreding geldt als uitgangspunt dat de uittredende gemeente de kosten draagt die het rechtstreekse gevolg zijn van de uittreding en dat de overige gemeenten geen financieel nadeel van de uittreding ondervinden.

Bijlage 5.2. Afkortingenlijst

AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
AOV	Ambtenaar Openbare Veiligheid
B&W	Burgemeester en Wethouders
BDUR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding
BMI	Brandmeldinstallatie
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COA	Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers
CPA	Centrale Post Ambulancevervoer
DB	Dagelijks Bestuur (van de gemeenschappelijke regeling)
DRO	Doorontwikkeling Repressieve Organisatie
IKB	Individueel Keuzebudget
FLO	Functioneel Leeftijd Ontslag
fte	Formatieve eenheid
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
IFV	Instituut voor Fysieke Veiligheid
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
KOD	Kring Oost Directeuren
LCMS	Landelijk Crisis Management Systeem
LMO	Landelijke Meldkamer Organisatie
NZA	Nederlandse Zorgautoriteit
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
PLB	Persoonlijke Levensfase Budget
RAK	reserve aanvaardbare kosten
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RIVM	Rijksinstituut Volksgezondheid en Milieu
SOA	Seksueel Overdraagbare Aandoeningen
St. PG	Stichting Publieke Gezondheid
VGGM	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
VGZ	(sector) Volksgezondheid
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VTV	Volksgezondheid Toekomst Verkenning
VVT	(cao) Verpleging, Verzorging en Thuiszorg

VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid Welzijn en Sport
V&J	(Ministerie van) Veiligheid en Justitie
Wmo	Wet Maatschappelijke Ontwikkeling